

**Co-funded by
the European Union**

3^ο Γυμνάσιο Ηρακλείου

Αρμονία στην τάξη: Στρατηγικές για Συμπεριφορά, Συμμετοχή και Μαθησιακή Επιτυχία

Ταξίδι μάθησης και εφαρμογής καινοτόμων εκπαιδευτικών πρακτικών στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ KA1.

Κινητικότητα επιμόρφωσης στη Σεβίλλη της Ισπανίας τον Αύγουστο του 2025.

Η Εμπειρία του Erasmus+ KA1 στη Σεβίλλη

Οι εκπαιδευτικοί Λυκογιαννάκη Στυλιανή, Τουτουδάκης Νικόλαος, Τριανταφύλλου Γιασεμώ, Μιχαλακέα Αγγελική, Φουντουλάκη Μαρία, Χριστοφοράκη Μαρία και Ψαθά Αθανασία ένα εντατικό πρόγραμμα επιμόρφωσης στην καρδιά της Ανδαλουσίας. Το πρόγραμμα του σεμιναρίου περιελάμβανε:

- Καθημερινή εστίαση σε διαφορετικά θέματα διαχείρισης τάξης
- Συναισθηματική επίγνωση και αποκαταστασιακές πρακτικές
- Πρακτική εφαρμογή θεωρίας μέσω role-plays
- Μελέτες περιπτώσεων από πραγματικές προκλήσεις
- Ενημέρωση και χρήση του πλαισίου PBIS **Positive Behavioral Interventions and Supports**

Η Νευροεπιστήμη πίσω από τον Ασφαλή Χώρο Μάθησης

Fight, Flight ή Freeze

Όταν οι μαθητές αισθάνονται απειλή ή άγχος, ο εγκέφαλός τους ενεργοποιεί τις αρχέγονες αντιδράσεις επιβίωσης. Η κατανόηση αυτών των αντιδράσεων μας βοηθά να δημιουργήσουμε περιβάλλοντα που προάγουν τη μάθηση αντί να την εμποδίζουν.

Ντοπαμίνη vs Κορτιζόλη

Η ντοπαμίνη, η "ορμόνη της ανταμοιβής", ενισχύει τη μάθηση και τη μνήμη, ενώ η κορτιζόλη, η "ορμόνη του στρες", τις εμποδίζει. Δημιουργώντας θετικά περιβάλλοντα μάθησης, ευνοούμε την παραγωγή ντοπαμίνης.

Ασφαλής Χώρος

Ένας ασφαλής χώρος μάθησης επιτρέπει στον εγκέφαλο να λειτουργεί στη βέλτιστη κατάστασή του για μάθηση. Όταν οι μαθητές αισθάνονται ασφαλείς, μπορούν να επικεντρωθούν στη μάθηση αντί στην επιβίωση.

Θεματικές Ενότητες

Πυλώνες της Αρμονικής Τάξης

Το σεμινάριο ήταν δομημένο γύρω από τρεις βασικούς πυλώνες, οι οποίοι διαπλέκονται για να δημιουργήσουν ένα υποστηρικτικό και αποτελεσματικό μαθησιακό περιβάλλον. Κάθε ημέρα ήταν αφιερωμένη σε μία διαφορετική πτυχή που μας βοήθησε να εμβαθύνουμε.

Διαχείριση Τάξης

Στρατηγικές για τη δημιουργία ενός ασφαλούς και δομημένου περιβάλλοντος.

Συναισθηματική Επίγνωση

Κατανόηση και διαχείριση των συναισθημάτων στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Επανορθωτικές Πρακτικές

Προσεγγίσεις για την επίλυση συγκρούσεων και την ενίσχυση σχέσεων.

Μοντέλα που Εμπλουτίζουν την Πράξη

Το σεμινάριο μας εξόπλισε με μια σειρά από σύγχρονα μοντέλα και πρακτικά εργαλεία, τα οποία μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα στην καθημερινότητα της τάξης.

Το μοντέλο SCARF (Status, Certainty, Autonomy, Relatedness, Fairness) μας βοήθησε να κατανοήσουμε τις κοινωνικές ανάγκες του εγκεφάλου και πώς αυτές επηρεάζουν τη συμπεριφορά των μαθητών. Μέσα από ομαδικές εργασίες, εφαρμόσαμε το SCARF σε πραγματικά σενάρια τάξης, μαθαίνοντας να αναγνωρίζουμε πότε οι μαθητές νιώθουν απειλή σε μία από αυτές τις περιοχές.

Μάθαμε πώς να χρησιμοποιούμε το PBIS (Positive Behavioral Interventions and Supports) για την ενθάρρυνση θετικών συμπεριφορών, αντί της απλής διόρθωσης των αρνητικών. Επικεντρωθήκαμε στην πρόληψη και την παροχή υποστήριξης σε πολλαπλά επίπεδα.

Η μέθοδος SMART (Specific, Measurable, Attainable, Relevant, Time-bound) μας καθοδήγησε στον καθορισμό συγκεκριμένων, μετρήσιμων και εφικτών στόχων μάθησης, βοηθώντας τους μαθητές να παρακολουθούν την πρόοδό τους αποτελεσματικά.

Το μοντέλο των Τριών Εγκεφάλων (Συναισθηματικός, Λογικός, Ανακλαστικός) προσέφερε πολύτιμες γνώσεις για το πώς σκέφτονται, αισθάνονται και μαθαίνουν οι μαθητές σε διαφορετικά πλαίσια, αναδεικνύοντας τη σημασία της συναισθηματικής σύνδεσης για τη λογική μάθηση.

Πρακτική Εφαρμογή

Από τη Θεωρία στην Πράξη

Ένα από τα πιο σημαντικά στοιχεία του σεμιναρίου ήταν η έμφαση στην πρακτική εφαρμογή. Δεν μείναμε μόνο στη θεωρία, αλλά είχαμε την ευκαιρία να βιώσουμε τις στρατηγικές μέσα από βιωματικές δραστηριότητες.

- **Ρόλοι και Μελέτες Περιπτώσεων:** Υποδυθήκαμε ρόλους και αναλύσαμε πραγματικές περιπτώσεις από την τάξη, προσομοιώνοντας δύσκολες καταστάσεις και εφαρμόζοντας τις νέες γνώσεις.
- **Ενεργητική Ακρόαση & Ανατροφοδότηση:** Ασκηθήκαμε σε τεχνικές ενεργητικής ακρόασης, ανοιχτών ερωτήσεων και εποικοδομητικής ανατροφοδότησης, δεξιότητες απαραίτητες για την οικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης.

Μέσα από αυτές τις δραστηριότητες, οι έννοιες έγιναν βιώματα, και οι δεξιότητες ριζώθηκαν, προσφέροντας μου αυτοπεποίθηση για την εφαρμογή τους στην τάξη.

Επανορθωτικός Διάλογος

Μάθαμε πώς να χρησιμοποιούμε συγκεκριμένες ερωτήσεις και φράσεις για να βοηθήσουμε τους μαθητές να εκφράσουν τα συναισθήματά τους, να κατανοήσουν την επίδραση των πράξεών τους και να βρουν λύσεις.

Συναισθηματική Γλώσσα

Αναπτύξαμε δεξιότητες στη χρήση συναισθηματικής γλώσσας για να επικοινωνούμε με ενσυναίσθηση, να μειώνουμε την ένταση και να οικοδομούμε εμπιστοσύνη.

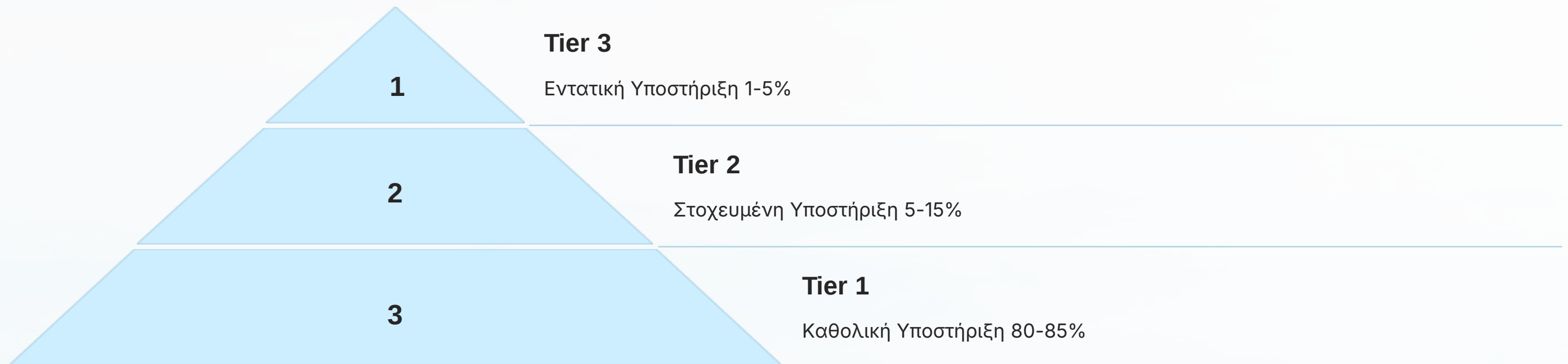
Πρόληψη & Παρέμβαση

Εξερευνήσαμε πώς οι επανορθωτικές πρακτικές μπορούν να εφαρμοστούν όχι μόνο για την επίλυση συγκρούσεων, αλλά και για την πρόληψή τους, δημιουργώντας ένα κλίμα σεβασμού και συνεργασίας.

PBIS: Θετικές Παρεμβάσεις Υποστήριξης Συμπεριφοράς

Το PBIS (Positive Behavioral Interventions and Supports) είναι ένα τριπλό μοντέλο υποστήριξης που εστιάζει στην πρόληψη κρίσεων και την ενίσχυση θετικής συμπεριφοράς.

Tier 1: Καθολική Υποστήριξη

Σαφείς προσδοκίες, θετικό κλίμα τάξης, και συστηματικές ρουτίνες που ωφελούν όλους τους μαθητές. Περιλαμβάνει τη διδασκαλία κοινωνικών δεξιοτήτων και τη δημιουργία θετικού περιβάλλοντος.

Tier 2: Στοχευμένη Υποστήριξη

Πρόσθετες παρεμβάσεις για μαθητές που χρειάζονται επιπλέον βοήθεια. Ομαδικές παρεμβάσεις, μέντορες, και εξατομικευμένα σχέδια συμπεριφοράς για να αντιμετωπιστούν συγκεκριμένες προκλήσεις.

Tier 3: Εντατική Υποστήριξη

Εξατομικευμένες και εντατικές παρεμβάσεις για μαθητές με σοβαρές συμπεριφορικές προκλήσεις. Συνεργασία με ειδικούς και δημιουργία εξατομικευμένων προγραμμάτων υποστήριξης.

Αρχές Εφαρμογής του PBIS

Προσδοκίες

Δημιουργία σαφών, θετικά διατυπωμένων προσδοκιών που είναι κατανοητές από όλους τους μαθητές. Οι προσδοκίες πρέπει να είναι λίγες, απλές και να επικεντρώνονται στο τι θέλουμε να βλέπουμε, όχι στο τι δεν θέλουμε.

Ενθάρρυνση

Συστηματική αναγνώριση και ενίσχυση της θετικής συμπεριφοράς. Η ενθάρρυνση πρέπει να είναι άμεση, συγκεκριμένη και αυθεντική. Αναλογία 4:1 θετικών σε αρνητικές αλληλεπιδράσεις.

Πρόληψη

Προληπτικές στρατηγικές για την αποφυγή σοβαρών συμπεριφορικών προβλημάτων. Περιλαμβάνει τη διδασκαλία δεξιοτήτων, την οργάνωση του χώρου και τη δημιουργία προβλέψιμων ρουτίνων.

Συνέπεια

Συνεπή εφαρμογή των στρατηγικών από όλο το προσωπικό του σχολείου. Η συνέπεια δημιουργεί αίσθημα ασφάλειας και προβλεψιμότητας για τους μαθητές, βοηθώντας τους να κατανοήσουν τις προσδοκίες.

Το Μοντέλο SCARF: Κατανόηση των Αναγκών των Μαθητών

Το μοντέλο SCARF μας βοηθά να κατανοήσουμε τις θεμελιώδεις κοινωνικές ανάγκες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά και τη μάθηση των μαθητών.

Status (Κύρος)

Η αίσθηση της σχετικής σπουδαιότητας έναντι των άλλων. Οι μαθητές χρειάζονται ευκαιρίες να αισθάνονται ικανοί και αξιότιμοι. Δίνουμε ρόλους ηγεσίας, αναγνωρίζουμε δυνάμεις.

Fairness (Δικαιοσύνη)

Η αντίληψη της δίκαιης ανταλλαγής μεταξύ των ανθρώπων. Διαφανείς κανόνες, ίση μεταχείριση, και συνεπή εφαρμογή των κανόνων για όλους τους μαθητές.

Certainty (Βεβαιότητα)

Η ικανότητα πρόβλεψης του μέλλοντος. Σαφείς ρουτίνες, προβλέψιμο περιβάλλον, και διαφανής επικοινωνία των προσδοκιών δημιουργούν αίσθημα ασφάλειας.

Autonomy (Αυτονομία)

Η αίσθηση ελέγχου επί των γεγονότων. Παρέχουμε επιλογές στους μαθητές όσον αφορά τον τρόπο μάθησης, τα θέματα εργασιών, και τη διαχείριση του χρόνου τους.

Relatedness (Σχέσεις)

Το αίσθημα ασφάλειας με τους άλλους. Δημιουργούμε κλίμα αποδοχής, ενθαρρύνουμε τη συνεργασία, και χτίζουμε θετικές σχέσεις μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών.

Το Μοντέλο των Τριών Εγκεφάλων

Κατανόηση της Μαθησιακής Διαδικασίας

Το μοντέλο των Τριών Εγκεφάλων μας βοηθά να κατανοήσουμε πώς οι μαθητές σκέφτονται, αισθάνονται και μαθαίνουν σε διαφορετικά πλαίσια. Αυτή η κατανόηση είναι κρίσιμη για την προσαρμογή των διδακτικών μας μεθόδων.

Συναισθηματικός Εγκέφαλος

Διαχειρίζεται τα συναισθήματα και τις άμεσες αντιδράσεις. Όταν ενεργοποιείται, μπορεί να παρεμποδίσει τη λογική σκέψη. Χρειάζεται ρύθμιση πριν από τη μάθηση.

Λογικός Εγκέφαλος

Υπεύθυνος για την αναλυτική σκέψη και την επεξεργασία πληροφοριών. Λειτουργεί καλύτερα όταν ο συναισθηματικός εγκέφαλος είναι ήρεμος και ισορροπημένος.

Στοχαστικός Εγκέφαλος

Επιτρέπει τη μετασκέψη και την αυτοαξιολόγηση. Βοηθά τους μαθητές να κατανοούν τη δική τους μαθησιακή διαδικασία και να αναπτύσσουν στρατηγικές.

Στρατηγικές Ρύθμισης και Διαχείρισης Κρίσεων

Η ανάπτυξη δεξιοτήτων ρύθμισης είναι θεμελιώδης για τη δημιουργία ενός αρμονικού μαθησιακού περιβάλλοντος. Οι στρατηγικές αυτές βοηθούν τόσο τους μαθητές όσο και τους εκπαιδευτικούς.

Στρατηγικές Ρύθμισης για Μαθητές

1

Διδάσκουμε και ασκούμε τακτικά στρατηγικές ρύθμισης με όλους τους μαθητές ως μέρος της υποστήριξης Tier 1. Αρχικά διδάσκουμε όταν όλοι οι μαθητές είναι ήρεμοι και χαλαροί, σταδιακά εργαζόμενοι προς την άσκηση σε περιβάλλοντα που μπορεί να οδηγήσουν σε απορρύθμιση.

Στρατηγικές Αποκλιμάκωσης

Κατά τη φάση της επιτάχυνσης, χρησιμοποιούμε υπενθυμίσεις ρουτίνας ρύθμισης με ελάχιστες λεκτικές οδηγίες. Παρέχουμε χώρο στον μαθητή ενώ παραμένουμε αρκετά κοντά για παρακολούθηση. Η συν-ρύθμιση γίνεται με περιορισμένα λόγια.

2

Τεχνικές Ανακατεύθυνσης

Παρέχουμε επιλογές, σύντομες δηλώσεις ανακατεύθυνσης, και συν-ρύθμιση. Η επιλογή δίνει στον μαθητή μικρό αριθμό αποδεκτών επιλογών. Η ανακατεύθυνση παρέχει σύντομη δήλωση που προτρέπει τη συμμετοχή σε πιο κατάλληλη εργασία.

3

Διαφοροποιημένη Διδασκαλία και Εξατομικευμένα Σχέδια

Η διαφοροποίηση της διδασκαλίας αναγνωρίζει ότι κάθε μαθητής είναι μοναδικός και χρειάζεται προσαρμοσμένες προσεγγίσεις για να επιτύχει τη μέγιστη μάθηση.

Περιεχόμενο

Προσαρμογή του μαθησιακού υλικού ανάλογα με το επίπεδο ετοιμότητας του μαθητή. Παροχή διαφορετικών πόρων, κειμένων διαφορετικής δυσκολίας, και εναλλακτικών τρόπων πρόσβασης στις πληροφορίες.

Διαδικασία

Παροχή διαφορετικών τρόπων επεξεργασίας και κατανόησης του περιεχομένου. Ομαδική εργασία, ατομικές δραστηριότητες, hands-on εμπειρίες, και χρήση τεχνολογίας για προσαρμογή στα μαθησιακά στυλ.

Προϊόν

Επιτρέπουμε στους μαθητές να επιδείξουν τη μάθησή τους με διαφορετικούς τρόπους. Γραπτές εργασίες, προφορικές παρουσιάσεις, τέχνη, τεχνολογία, ή πρακτικά σχέδια ανάλογα με τις δυνάμεις τους.

Περιβάλλον

Δημιουργία ευέλικτων χώρων μάθησης που υποστηρίζουν διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες. Ήσυχες γωνιές για συγκέντρωση, συνεργατικούς χώρους, και περιοχές για κίνηση και δραστηριότητα.

Τα Εξατομικευμένα Σχέδια Μάθησης (Individual Learning Plans - ILP) αποτελούν εργαλεία που βοηθούν στη δημιουργία στοχευμένων παρεμβάσεων για κάθε μαθητή, λαμβάνοντας υπόψη τις ατομικές ανάγκες, δυνάμεις και προκλήσεις.

Αποκαταστασιακές Πρακτικές και Μελλοντικές Εφαρμογές

Αποκαταστασιακός Διάλογος

Οι αποκαταστασιακές πρακτικές αποτέλεσαν βασικό μέρος του σεμιναρίου. Μαθήκαμε τεχνικές για την επίλυση συγκρούσεων, την ανοικοδόμηση εμπιστοσύνης και τη βελτίωση των σχέσεων στην τάξη μέσω αποκαταστασιακού διαλόγου και συναισθηματικής γλώσσας.

01

Δημιουργία Ασφαλούς Χώρου

Εφαρμογή των αρχών του SCARF για τη δημιουργία περιβάλλοντος που προάγει τον σεβασμό και την αποδοχή

02

Εφαρμογή PBIS

Υλοποίηση του τριπλού μοντέλου υποστήριξης με έμφαση στην πρόληψη και την ενίσχυση θετικής συμπεριφοράς

03

Στρατηγικές Ρύθμισης

Διδασκαλία και άσκηση τεχνικών αυτο-ρύθμισης και συν-ρύθμισης για τη διαχείριση συναισθημάτων

04

Διαφοροποίηση

Προσαρμογή περιεχομένου, διαδικασίας, προϊόντος και περιβάλλοντος στις ατομικές ανάγκες των μαθητών

Αποτελέσματα και Οφέλη

Η συμμετοχή μας στο πρόγραμμα Erasmus+ KA1 μμας προσέφερε:

- **Αυτοπεποίθηση** ως εκπαιδευτικοί και κίνητρο για εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών
- **Πρακτικές στρατηγικές** έτοιμες για άμεση εφαρμογή στην τάξη μας
- **Διεθνές δίκτυο** συναδέλφων για μελλοντική συνεργασία
- **Ολιστική προσέγγιση** που συνδυάζει θεωρία με πρακτική

Επόμενα βήματα: Σταδιακή εφαρμογή των στρατηγικών, δημιουργία κλίματος συνεργασίας με συναδέλφους, και συνεχής αξιολόγηση των αποτελεσμάτων για τη δημιουργία μιας αρμονικής και αποτελεσματικής μαθησιακής κοινότητας.

Το εγκεκριμένο σχέδιο δράσης Erasmus συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο της παρουσίασης είναι αποκλειστική ευθύνη του εκπαιδευτικού οργανισμού υλοποίησης του προγράμματος Erasmus και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εθνική Μονάδα Συντονισμού Erasmus+ ΙΚΥ είναι υπεύθυνες για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που αναφέρονται.

**Co-funded by
the European Union**

